



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Jacobi Alvarez de Paz Opera

De Exterminatione Mali, Et Promotione boni - Libri quinque

Álvarez de Paz, Jacobo

Lvgdvni, 1613

In quo posita sit obedientia substantia. Cap. 1.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77843](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77843)



PARS TERTIA DE OBEDIENTIA.

VITAM religiosam holocaustum esse perfectum, quo homo seipsum in honorem Dei igne charitatis absunit, ex his que hactenus dicta sunt manifestum, & nemo, qui huius vite aliquam cognitionem habet, in dubium adducit. Ligna ad sacrificium cremandum, sunt opera religiosa secundum prescriptum regula ordinatè disposita; ignis, est amor ab his operibus frigus fœcundie pellens, & splendore sancti feruoris adiciens; animal autem offerendum, est ipse homo, simul sacerdos, & hostia, qui & seipsum offert, & suis operibus, & suo amore succensus adurit. Paupertate consecrat Deo bona, qua habet; Castitate immolat corpus, quod possidet; Obedientia vero offert mentem, qua holocaustum omnino perficit, quia iam nihil extra oblationem omittit. De Obedientia igitur postrema ac perfectissima parte huius holocausti nunc agendum est: non quidem de illa generali qua quisq; homo ipso nature iure astrictus est principibus, & superioribus reipublica parere, sed de illa qua quisq; vitam religiosam proficiens sponte sua, eriorè eligit, cuius ductu in omnibus gubernetur atque regatur. Hæc est illud holocaustum, quod gratum esse Domino desideramus, cum bellum aduersus vitia nostra, scilicet inuisibiles hostes, incipimus. Quorum propositum laude dignum aspiciet. Ecclesia mater nostra, deprecatur nobis bona ore Dauidis inter alia dicens: Memor sit Dominus omnis sacrificij tui, & holocaustum tuum pingue fiat. Audiuit autem ipse benignus pater tante matris desideria: & cum ei ex sincero corde paupertatem & castitatem non promissione tantum sed actione quoque offerimus, gratum sacrificium habet; cum vero Obedientiam adiungimus, & prepositis obedimus, quasi in holocausto pinguisimo sibi complacet. Merito igitur nos, qui in his lucubrationibus rationem ac viam ascendendi ad montem perfectionis, & nos Deo in modum holocausti offerendi tradimus, hoc volumen super illud: Declina à malo, & fac bonum, Obedientie tractatione concludimus, ut videlicet compertum sit nobis, spiritualem virum, vna obedientia malum omne vitare, & bonum perficere, & se perfectissime Deo in holocaustum offerre. Sed iam committamus vela ventis, & hanc postremam partem vite illius vite, qua in actione consistit fauentibus superis inchoemus. Tu Domine qui imbecillum in te sperantium es fidelis adiutor, tempera stylum meum, ut de Obedientia digna loquar, & roboram multo magis brachium meum, ut Obedientie opera semper exerceam. *AMEN.*

Pf. 19. 4.

In quo posita sit Obedientie substantia.

CAPVT I.

HOMO ad aternitatem conditus, & ad beatitudinem procreatus, obedientiam in adiutricem accepit, qua sola posset in aeternum viuere, & finem, ad quem destinatus fuerat, obtinere. Hinc prima vox Dei, qua post creationem hominis in auribus eius insonuit, præceptum fuit, cuius impletionem ad obedientiam pertinere certum est. Facto enim homine, & in paradiso voluptatis collocato, præcepit ei Dominus, dicens: Ex omni ligno paradisi comede: de ligno autem scientia: boni & mali ne comedas, in quocumque enim die comederis ex eo, morte morieris. Vno tantum præcepto, & illo satis facili, hominem Deus à se creatum obstrinxit. Vno, ne legum multitudine premeretur, facili, ne mandati difficultatem causaretur, & ut si peccaret, posteris omnibus appareret, quanta fuerit iniquitas in peccando, ait Augustinus, ubi tanta erat non peccandi facilitas. Mandatum autem homini positum est rei non per se malæ, aut alicui noxiæ, sed quam sola lex vetans malam faciebat, ut ille intelligeret solam ab eo obedientiam exigi, solum veltigal subiectionis requiri. Neque enim arbor illa scientia: boni & mali aliquo veneno erat infecta, ac propterea timeretur, ut homo ex eius fructu comedens interiret. Neque etiam alteri homini (qui nondum erat) in possessionem data fuerat, ut ex oblatione fructus ab Adamo facta aliquod detrimenti sentiret. Sed eius fructus arboris bonæ, & cum aliis arboribus parenti nostro tradita: interdictus est, quo sci-

Aret non ad necessitatem, nec ad consulendum damno alterius, sed tantum ad obedientia exhibitionem sibi huiusmodi mandatum imponi. Vel si sub hac verborum serie obedientia declaratrice triplex præceptum latuit, ut putauit Rupertus Abbas, fidei, spei, & charitatis, hoc quod dicimus magis enitet. Charitas præcepta est illis verbis: Ex omni ligno paradisi comede. Nam cur non Deus charitatem ab homine exigat, in hoc, quod illud à se ex nihilo factum tantis muneribus cumulauit? Spes illis: De ligno scientia: boni & mali ne comedas. Homo enim præceptum audiens, sperare debuit, ut qui sibi onus imposuit, præmium sustentari fideliter oneris, aliquando sustinenti conferret. Fides illis: In quocumque die comederis, morte morieris. Credere namq; debuit protoparens noster, verba Dei esse veracia, futurumque esse, ut si ipse inobediens existeret, mortem sine villo remedio gustaret. Quas tres virtutes commutato ordine à nobis requirit Deus, ut sicut ille cecidendo descendit, ita & nos à fide ad spem, & ab spe ad charitatem resurgamus. Claret, inquam, obedientiam esse hominis adiutricem. Nam intellectus eius fidei præcepto constringitur, & appetitus spei mandato deuincitur, & voluntas lege charitatis ligatur, ut sciret se his sancta obedientia: vinculis ad beatitudinem obtinendam solui, vel tantum à malo, quod ei impedimento assequenda: felicitatis esse poterat, non verò à bono virtutis impediri. Ex his autem quæ in facto textu sequuntur, aperte datur intelligi, adiutricem assequenda: felicitatis obedientia: esse virtutem. Post latum enim hoc præceptum, Eva adiutrix Adæ creata est, quemadmodum series ipsa narrationis aperit, & Augustinus sentit, ut videlicet in ea adiutorium non solum vitæ politicae, & procreanda: sobolis, sed & ser-

Rupert. li. 2. de operibus Tri. nit. c. 31. Gen. 2. 16.

n. 17.

Aug. 8. de Genes. ad lit. c. 17.

uandæ sibi impostæ legis haberet, quam ipse cõpari denuntiaret. Postea etiam orbis dominus constitutus est, & ad illum omnia animalia in signum subiectionis adducta, vt videlicet agnosceret se præceptum obedientiæ percepisse, non vt more mancipiorum seruiret, sed vt subiiciens se per obedientiam Domino, dominus & rex fieret, ac omnibus imperaret.

Sed quare obedientia homini potius quam aliæ virtutes adiutrix data est? Ideo profecto, quia obedientia omnis virtus cõtinetur, & omne bonum, quo ad patriam cõlestem ascendimus, generatur. Aliæ namque virtutes in vna materia se cõtinent, & in illa tantum suas actiones exercent. Prudẽtia media apta ad finem consequendum inquiri, iustitia vnicuique ius suum tribuit, obseruantia reuerentiã maioribus, pietas officia parẽtibus impertit. Fortitudo in periculis sustinentia versatur, patientia in malis & aduersis fortis ostenditur, abstinentia modum in cibis, sobrietas in potibus, castitas in Venereis, paupertas in contemptu rerum temporalium ponit. Et sic quæcũque alia virtus quasi terminum suæ iurisdictionis habet, vltra quem haudquaquam suam potestatem extendit. Ac ideo si virtutes non in omni perfectione sumamus, secundum quam dicuntur esse connexæ, aliquem iustum & non fortem, aut fortem, & nõ abstinentem, aut abstinentem & non sobrium, aut sobrium & non castum inuenimus. At obedientia in sua latitudine accepta ceu regina potens omnes materias vniuersarum virtutum peragatur. Prudẽsque ex obedientia prudenter agit, & iustus, aut fortis ex obedientia iuste aut fortiter se habet, & sobrius aut temperatus, aut castus ex obedientia sobriè, temperatè ac castè se gerit. Et qui imprudentia aut iniustitia aut alio vitio peccat, ideo delinquit, quia præcepta transgreditur, ac ideo quia à mandatorum obedientia separatur. Merito proinde quidam ad hanc virtutem illud Prouerbiorum applicuit: Multæ filix congregauerunt diuitias, tu supergressa es vniuersas, quoniam alia Dei filix, nempe aliæ virtutes in sua propria cuiusque materia opes meritorum congregant, obedientia verò opes in omni materia in omnique actione coaceruat. Obedientia concordiam seruat in Angelis, vnitatem tribuit Ecclesiis, pacem constituit in cõnobis, tranquillitatem facit in regnis, in rebus publicis & familiis, & quicumque excessus, quæcumque exorbitatio à lege in istis conspicitur, ex obedientiæ defectu progreditur. Hanc brutis vis naturæ inseruit, inanimatis præbuit, hac terrenis cõlestia, & humanis diuina religauit, sine qua nihil omnino pacatum ordinatumque consistit. Hac tanquam scala firmissima fit hominis ascensus in cõelum; hac à se ipso ascendit, ad perfectionem accedit, ac Deo se ac cõlestibus spiritibus inserit. Hac est quadriga qua Elias est à mortalium cõtu sublatus, & ad superas sedes euectus. Hac paupertatem fouet, castitatem perficit, virtutes reliquas viget, ne segnes vacent, & in suorum operum labore torpescant. Hac denique est, quæ vt fidelissima comes, & solertissima adiutrix viro iusto adstat, vt viam salutis currere incipiat, vt in ea progressus faciat, & vt feliciter ad finem optatum sanctitatis perueniat.

Obedientiam status religiosus, qui pro posse vitam cõlestem æmulari, in primis charam habet, & velut matrem reliquorum bonorum, quorũ est ferax, illis omnibus anteponit. Cuius ratione assignat Thomas Aquinas in hunc modum. Inter hæc autẽ tria, quæ ad religionis statum diximus pertinere, præcipuũ est obedientiæ votum, quod quidẽ multipliciter apparet. Primò quidem, quia per obedientiæ votũ homo Deo propriam voluntatẽ offert: per votum autem conti-

nentiæ, offert ei sacrificiũ de proprio corpore. Per votum verò paupertatis offert de exterioribus rebus. Sicut ergo inter bona hominis corpus præfertur exterioribus rebus, & anima corpori, ita votum continentiæ, voto paupertatis præfertur, votũ autẽ obedientiæ vtrique. Secundo, quia propter propriã voluntatẽ homo & exterioribus rebus vitur & proprio corpore. Sic igitur qui propriam voluntatẽ dat, totum dedisse videtur. Vniuersalius est igitur obedientiæ votũ, quàm continentiæ, & paupertatis, & quodammodo includit vtrumque. Sic ille. Nec moueat quòd ille de obedientiæ voto, non de sola obedientiæ virtute loquitur. Votũ enim ad stabiliendam virtutẽ est, & ob id duobus aliis votis religiosis præfertur, quia de nobilioris virtutis actibus nuncupatur. Alio verò loco vberius hoc idem tractans idem sanctus Doctor ait, ideo etiam obedientiã paupertati & castitati præponi, quia hæc obedientia continentur præcipiente ne propriũ habeamus, & ne corpus aut mentem impunitis actibus, aut cogitationibus, aut desideris in quiescimus. Insuper quia obedientia se ad actiones extendit, religionis fini propinquiores: & ad eas quæ Deum immediatius attingunt. Quare obedientia est perfectio illa, quæ statum religiosum in suo esse constituit. Nã si quis paupertatem & castitatem profiteatur, seu voto completatur, si obedientiam spontaneam voto non suscipiat, statum religiosum non habebit. Hanc itaque virtutem nos religiosi tanquam præcipuã amplectimur, quia ad reliquas virtutes etiã Theologicas exercendas permouemur. Nam credere in Deum, & ab eo bona æterna sperare, & illum super omnia diligere, obedientia est, quia hæc eo ipso quòd sub præceptum cadunt, non possunt ab obedientiæ splendore secerni. Nec ideo inter se putamus virtutes esse cõfusas, quia sicut in actionibus humanis quam vnus facit, alius imperat, & alius consulit, aut velut rationi consonam faciendam esse decernit: sic in studiosis operibus, quod charitas elicit, instante præcepto diligendi obedientia iubet, & hac ratione suam amplitudinem ad actiones vniuersarum virtutum extendit. Quam ergo virtutem præcipuã in nostro statu, & velut reginã agnoscimus, licet ad finẽ huius voluminis properantes, non minori diligentia tractemus, & quid ipsa sit, prius à definitione eius incipientes inquitamus.

Variis modis Patres obedientiæ naturam exposuerunt. Basilus sic: Vera perfectiõque subiectorum aduersus moderatorem ordinis obedientia in eo cernitur, si quis ex eius consilio non rebus modò flagitiosis abstineat, sed si ne ea quidẽ, quæ laudabilia sunt, sine sententia illius faciat. Thomas Aquinas sic. Obedientia est, quæ promptam reddit hominis voluntatem ad implendam voluntatem præipientis. Albertus magnus sic. Obedientia ad vicarios Christi, scilicet ad prælatos, est, cum subditus quod sibi maximè contrarium est, fideliter & libenter exequitur, nunquam manifestans signo vel facto, quod sibi contrarium sit præceptum. Ioannes Climacus pro suo more eam luculentius ita describit: Obedientiã est animæ propriæ perfecta abnegatio, per corpus certius ostensa. Aut fortè versã vice: Obedientia est inexaminitas atque indiscussus motus, spontanea mors, vita curiositate carens, securum periculum, immediata ad Deum exortatio, metus mortis contemptio, tuta nauigatio, confectum dormiendũ iter. Obedientia est sepulchrũ voluntatis, & excitatio humilitatis: nihil resistit, nihil discernit, mortuus in bonis, aut in his, quæ videtur mala. Nam qui piẽ animam suam mortificauerit, securus pro omnibus rationem reddet. Obedientia est discretionis depositio inter diuitias discretionis. His vtrumque natura obe-

dientiã

Prou. 31.
29.

4. Reg. 2.
11.

D. Thom.
opus. 18.
c. 11.

2. 2. qu.
182. ar.
2.

Basil. ser.
de instit.
monach.

D. Tho.
2. 2. qu.
104. ar.
2. ad 3.
Albert.
in para.
diso an.
ma. c. 3.
Climac.
gradus 4.

dientia virtutis exponitur, sed nos ad nostrum propositum eam quatenus vobis etiam comprehendit, exponamus.

Est igitur religiosa obedientia, inferioris ad superiorem propter Deum voluntaria subiectio, quam vobis stabilivit atque firmavit. Est, inquam, subiectio, ut ille qui recalcitrando & contradicendo praeceptis Dei innocentiam perdidit, subiiciendo se Deo & homini propter Deum ad pristinam iustitiae & innocentiae participationem revertatur. Est subiectio, ut per hanc inferior superiori tamquam caelo colligatus, ab eius imperio, (quod imperium Dei est, si bona praecipiantur) salutarem influxum, quo in bono promoveatur, accipiat. Est subiectio, ut qui superbiendo cecidit, se coram alio non superioris naturae deiciendo resurgat. Atque etiam est subiectio spontanea siue voluntaria, quia in exordio suo non a natura processit, sed a propria se subicientis voluntate manavit. Quaedam enim subiectio a natura manat, illa scilicet qua effectus causae subiicitur, qualemque nos & omnia habent erga Deum, qui causa omnium rerum creatorum existit. Nam, & nunc Domine pater noster es tu, nos vero lutum: & fictor noster es tu, & opera inanuum tuarum omnes nos. Et quia ipse est Dominus Deus noster, nos autem populus eius, & oves manus eius. Quid autem aequius aut naturalius, quam ut effectus, qui totum esse a causa habet, ab eo etiam motum & actionum directionem accipiat? Hoc etiam modo subsunt filij parentibus, a quibus ut notum est, esse & vitam accipiunt. Immo & subsunt fideles omnes Pontifici summo & praelatis Ecclesiasticis: Nam Deus omnium opifex his tamquam vicariis suis per Christum filium suum imperandi in spiritualibus potestatem attribuit. Quae ex eo quod divina est, id est, a Deo ipso immediate procedens, naturalis, hoc est, ab ipsa natura dictata & instituta esse non desinit. Alia vero subiectio a iure gentium, immo & paulo mediatis ab ipsa natura provenit. Eo enim ipso quod sunt res publicae constitutae, capita habentes, & ex hominibus tamquam ex partibus compositae, sequitur, ut ipsa natura dicente singuli homines partes scilicet suo toti subsint, & membra capiti obtemperent. Et hac ratione civis subiicitur Principi & aliis senatoribus atque iudicibus, in quos a republica & principe auctoritas gubernandi descendit. Alia tandem est subiectio a propria alicuius voluntate procedens, qui cum sit iuris & arbitrij sui, potest quasi iure suo cedere, & alteri in se potestatem dare. Quo pacto valet unusquisque tradere se alteri in servum vel famulum, vel promissione aliqua se obsequio ac servituti eius addicere. Haec autem subiectio ad religiosam obedientiam pertinet. Ego enim, qui liber & mei iuris eram, volui non coactus sed libens ad maius meritum, & ad maiorem securitatem aeternae salutis, me praelato subiicere, & ad hanc subiectioem voto ligari atque constringi. Dictum est autem, subiectioem hanc in suo exordio a voluntate pendere, quoniam ex quo quisque libere vitam religiosam professus est, & se praelato voti pollicitatione subiicit, non est liberum sed obligatione debitum alterius ductu vivere, nec praelati iussis contraire. Iam haec subiectio quasi naturalis, & divina est, a Deo per summum Pontificem statum religiosum instituentem manans, & praelatis eius iubendi auctoritatem impertiens. Iam quasi gentium iure instituta est. Nam ex eo quod in Ecclesia sunt congregationes religiosae quasi res publicae quaedam ad Dei cultum & vitae perfectionem specialius institutae, sequitur ut quisque religiosus ad religionem ut ad totum, & ad praelatum ut ad caput comparetur. Ac proinde

A debet sicut & in ceteris rebus publicis toti subsistere & a capite auctoritatem habente gubernari.

Ex hoc autem patet cuius haec subiectio sit & cui ipsa debeat. Est enim inferioris qui patet & obedit: ex quo prospicitur obedientiae pulchritudo & aequitas. nihil enim pulchrius & rectius quam ut inferiora a superioribus pendeant, & eorum ductu atque imperio regantur. Et sicut esset praeposterum & simile monstro si caput hominis reperet, & pedes sursum tollerentur, & vellent capiti praesse, illudque dirigere, ita contra naturam & bonos mores esset, si inferior nollet parere, & a superiore gubernari. Est superior qui praecipit, ex quo suavitas & discretio obedientiae elucet. Dedit enim Deus nobis visibilibus, praelatum visibilem multis annis in cenobio educatum, notitia legum & iuris nostri sufficienter instructum, a quo possumus prudenter dirigi, cuique valeamus, sine salutis discrimine nos ac nostra committi. Est obiectum huius subiectioem siue materia circa quam versatur praecipitum impositum, cui cum nos propter Deum subiecerimus, nihil Deo contrarium contineat necesse est. Nam si aliquid Deo displicens & suis iussis contrarium contineret, iam non praecipitum esset, nec nos villo modo constringeret. Quare Gregorius ait: Obedientia non servili metu, sed charitatis affectu servanda est, non timore poenae sed amore iustitiae. Duobus autem modis praelati nos dirigunt: primo, iussis atque praecipit; secundo, monitis & adhortationibus, & ostensione eorum quae recta sunt, & propriae manifestatione voluntatis. Ad utrumque autem se obedientia modum extendit, licet diversa ratione. Nam si praelatus iubeat & praecipit ut vigeat, non obedire iuxta qualitatem praecipit, peccatum erit, graue quidem, si praecipiat res grauis & alicuius momenti; leue vero, si iubeatur res leuis & contemptus desit. At si non iubeat, sed aut horretur, aut suadeat, aut voluntatem suam verbis aut nutu ostendat, non obedire, sed cluso scandalo & contemptu, peccatum non erit; sed manifeste magna imperfectio, & obseruantiae defectus, & confusio ordinis erit. Sicut enim esset malus seruus, & intolerabilis vxor, & imperfectus Christianus, qui expectarent praecipitum Domini, aut mariti, aut Ecclesiae, & nihil, non stricte praecipitum, vellent facere: ita imperfectissimus esset Religiosus, qui nihil sine praecipitum vellent efficere. Sed de hoc inferius sumus dicturi. Hanc igitur obedientiam quoad leges praecipientes, & quoad mandata praelatorum voto stabilimus atque firmamus, ut sic religiosi, & in statu perfectionis constituamur, qui cum stabilitatem habeant, non potest nostrae voluntati relinqui, & pro humana leuitate mutari. Mutaretur autem facile si subiectio nostra ad praelatum ex sola nostra voluntate penderet, quia hodie vellemus obedire, & cras nostri iuris esse, & a voto & promissione non stabilitatem acciperet. Et haec subiectio voto firmata, est obedientia religiosa, in qua praecipuus religionis ordo splendorque consistit, & sine qua aut voto aut alio modo stabiliter custodita, nullius familiaris religiosae nulliusque congregationis possit recta gubernatio seruari. Vnde Beatissimus Pater noster Ignatius haec ad huius virtutis commendationem scripta reliquit: Nimirum hoc modo providentia illa divina disponit omnia suaviter, infima per media, media per summa, suos ad fines cuncti perducens. Hinc illa videlicet in Angelis vniuersae Hierarchiae ad aliam subordinata series; hinc, & caelestium, & aliorum omnium, quae continentur, corporum, certis locis ac sedibus, inter sese apta

Greg. 12
mor. c.

Ign. in ep.
obe. n. 20.

connexio, quorum conuersiones ac motus ab vno mouente supremo gradatim omnes vsq; ad infimos rite proueniunt. Idem in terris, cum in omni ciuitate bonis instituta legibus, tum vero in Hierarchia Ecclesiastica cernitur, cuius omnia membra & functiones ab vno generali Christi Domini nostri vicario deriuantur, & quo accuratius hæc dispositio, & collocatio custoditur, eo rectior est gubernatio, & melior: contra vero huius ordinis negligentia, quam grauius incommoda multis hominum societatibus importetur, nemo non videt. Hæc ille.] Nec nobis omitenda est rationis obedientie exquisita cognitio, quæ in hoc postremo sita est, vt in iuncta ex eo quod præcipiuntur faciamus. Si enim quis præceptis obediat, nõ expressè vt obediat, sed vt virtutis actus eliciat, obedientiam quandam habet generalem legis obseruatione contentam, & actus virtutis quam exercet, puta temperantia, aut iustitia, aut cuiuspiam alterius præstabit. At si quis præcepta impleat, expressè ea ratione quia à Deo vel superiori præcepta sunt, tunc actum obedientie specialis virtutis eliciet, quia rationem quandam honesti specialis operi addit, vt scilicet fiat, quia ex præcepto debitu est. Hæc est natura obedientie quasi scholastico modo tractata, cuius radicem, necessitatem, præstantiam, gradus, præmia, & media nunc iuxta consuetudinem exponemus, vt huic volumini postremam manum imponamus.

Quæ sit radix Obedientie.

CAPVT II.



Hæc obligatio superioribus obediendi, altiores radices habet, quam cuiquam fortassis videatur. Qui enim hanc obligationem ex eo oriri putauerit, quod votum obedientie nuncupauit, debet que stare promissis: aut ex eo quod pars est cõgregationis, debetque capiti subiacere, veritatem quidem attigit, sed nondum ad fundamentum ac radicem obedientie peruenit. Habet enim hæc virtus fundamentum solidissimum, & radicem profundissimam, quam si exquisierimus, & nobis miram voluptatem obedientibus afferet, & omnem difficultatē ab obedientia depellet. Radix igitur aut causa præcipua obedientie est, quod prælatus vices Christi gerit, quod in prælato Christus iubet, & dum obediunt, non tam homini quam Deo ipsi subiicimur. O mira obedientie perfectionem! O magnam obedientium felicitatem, quia Deo in homine parent, & ipsi Christo Dei filio cui omnia subiecta sunt, se ipsos suaq; subiiciunt. Et sicut his qui in misericordie operibus instituntur, dicitur est, Quod vni ex minimis meis fecistis, mihi fecistis,] ita & obedientibus potiore ratione dicitur: Quando obedientiam præstitistis prælatis vestris, mihi obedistis. Potiori quidem ratione, quoniam magna fide videtur procedere, Deum in prælatis intueri, & quasi vocem eius ab ore prælatis procedentem audire.

Matth. 25.40.

Deut. 11. 26. 27. 28.

Igitur prosequamur hæc tria, vt magnas, quashabemus, obedientie causas, videamus. Prælatus vices Dei gerit, & loco Dei constitutus est, vt nobis salutaria præcipiat. Salus ac vita nostra est obedire Deo, & eius facere voluntatem, perditio autem nostra præceptis eius reluctari. Nam & scriptu est: En propono in conspectu vestro hodie benedictionem & maledictionem: benedictionem, si obediueritis mandatis Domini Dei vestri, quæ ego hodie præcipio vobis: maledictionem, si non obediueritis mandatis Domini Dei vestri, sed recesseritis de via, quam ego nunc ostendo vobis.] Quia verò Deus inuisibilis est, nos au-

tem visibiles, nec decebat, vt nobis semper inuisibiliter loqueretur, & specialia mandata seruanda proponeret, aliquos homines similes nobis elegit, per quorum os nobis loqueretur; & à quibus quid ipse vellet, possemus addiscere. Hi autē sunt principes atque prælati, quibus dixit Christus: Qui vos audit, me audit, & qui vos spernit, me spernit: Qui autē me spernit, spernit eum qui misit me.] Et haud dubie, sicut qui contemnit Christum, contemnit & patrem, à quo missus est, ita & qui audit Christum, audit & patrem. Qui igitur audit prælatos, cum audiat in eis Christum, audit & patrem, & in prælatis, iussionibus patris obedit. Hæc namque verba nõ ad discipulos tantum Domini sed ad omnes prælatos fuisse directa, constans omnium Catholicorum sententia est. Idque manifestè docet Clemens Papa primus ad omnes Episcopos & presbyteros, & clericos, sic scribens: Vestrum enim quia legatione Domini fungimini, est docere populos: eorum verò est, vobis obedire, vt Deo. Si autem vobis Episcopis non obediuerint omnes presbyteri, diaconi, ac subdiaconi, & reliqui clerici, omnēsque principes, tam maioris ordinis, quam inferioris, atque reliqui populi, tribus & lingua, nõ obtemperauerint, non solum infames, sed & extores à regno Dei, & consortio fidelium, ac à liminibus sanctæ Dei Ecclesie alieni erunt. Nam vestrum est, eos instruere, eorum est, vobis obedire, vt Deo, cuius legatio hæc fungimini, dicente Domino: Qui vos audit, me audit, & qui vos spernit, me spernit. Et qui vos recipit, me recipit: & qui me recipit, recipit eum qui me misit.] Nihil enim iniustius, vel inhonestius est, quam filios patribus rebelles, aut clericos, vel laicos doctoribus, seu discipulos magistris inobediētes, vel proteruos existere. Sic ille.] Neque iniuste verba prædicta Domini de omnibus prælatis accipienda sunt, siquidē in illis similis atque in discipulis Domini est docendi & iubendi potestas. Illudque quod Ezechiel à Domino sibi reuelatum audiuit: Domus Israel nolit audire te, quia nolunt audire me,] & omnes prælati audiunt: Inobediētes, & proterui nolunt audire vos, quia nolunt audire me. Si enim me vellēt audire, meiq; iussis obtemperare, utiq; & vos loquentes audirent, & vobis præcipientibus obedirent, quia ego in ipsis tanquam in meis vicariis doceo & iubeo. Olim, vt Paulus ait, loquutus est Dominus per prophetas, in initio vero Euangelicæ legis loquutus est nobis in filio quæ constituit heredem vniuersorum, per quem fecit & sæcula.] Et Ioannes: Vnigenitus qui est in sinu patris, ipse enarrauit.] At postquam filius Dei ascendit in cælum, docet homines per superiores ac prælatos legitime constitutos. Ipsi personam Dei, & Christi in terris referunt. Quare Basilus ait: Nihil est aliud antistes, quam is qui personam Christi sustinet, & sequester est inter Deum, & homines, eorum qui in ipsius officio sunt, salutē sacrificans Deo. Atque hoc à Christo ipso docemur, dum Petrum Ecclesie suæ pastorem post se constituit. Petre enim, inquit, amas me plus his: pascere oues meas.] Et omnibus deinceps pastoribus ac magistris, eandem tribuit potestatem. Cuius quidem rei signum est, quod omnes similiter atque ille, & ligent, & soluant. Sic ille.] Hoc idem significant multa vtriusque fœderis verba: vt illa Moysi ad filios Israel: Nec contra nos est murmur vestrum sed contra Dominum.] Et tamen illi non de Domino sed de Moyse detraxerant. Sed aduersus Dominum obmurmurat, qui prælati à Domino constituti, eumque referentis, famam proscindit. Et illa Domini ad Samuelem à munere imperandi reiectu: [Non te abiecerunt, sed me, ne regnare super eos.] Illi quidem regem pernicerant, Samuelemque in ordinē redigere tentauerāt. Dominus autē cõqueritur se reiectu quia

Luc. 10. 16.

Clemens epist. 3.

Luc. 10. 16.

Execl. 3. 7.

Hebr. 1. 2.

1. Cor. 1. 18.

Basil. de sp. 23.

1. Petri 2. 19.

Exod. 16. 8.

1. Reg. 8. 7.

ipsc